

Sygn. akt I S 89/17

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Joanna Kurpierz
Sędziowie:	SA Joanna Naczyńska (spr.) SA Ewa Solecka

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2017r., w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

skargi powoda S. D.

na naruszenie prawa powoda do rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy o zapłatę toczącej się z jego powództwa przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego w M. przed Sądem Rejonowym w M. pod sygn. I C 1055/13, a przed Sądem Okręgowym w K. pod sygn. akt III Ca 1063/16

p o s t a n a w i a:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w K. sygn. akt III Ca 1063/16;
2. przyznać skarżącemu S. D. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w K. 2.500 (dwa tysiące pięćset) złotych;
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie.

SSA Ewa Solecka SSA Joanna Kurpierz SSA Joanna Naczyńska

UZASADNIENIE

Powód S. D. domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie o zapłatę, toczącej się z jego powództwa przed Sądem Rejonowym w M. pod sygn. I C 1055/13, a przed Sądem Okręgowym w K. pod sygnaturą III Ca 1063/16 i zasądzenia z tytułu tej przewlekłości 10.000zł zadośćuczynienia. Podniósł, że 25 sierpnia 2015r. Sąd Rejonowy wydał w sprawie wyrok, od którego 28 sierpnia 2015r. wniósł apelację, a jako że od tej daty nie został wyznaczony termin rozprawy apelacyjnej, to w jego ocenie doszło do przewlekłości postępowania, uzasadniającej przyznanie mu z tego tytułu rekompensaty.

Prezes Sądu Okręgowego w K. wniósł o oddalenie skargi, jako bezzasadnej. Wywodził, że postępowanie w sprawie toczyło się bez zbędnej zwłoki, a termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony na 14 lutego 2018r.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez

nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. z 2016r. , poz. 1259 ze zm.) skarga o stwierdzenie, że nastąpiło naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki jest zasadna jeżeli postępowanie, którego skarga dotyczy trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a tę długotrwałość należy oceniać przez pryzmat terminowości i formalnej prawidłowości podjętych czynności sądowych, przy uwzględnieniu charakteru sprawy, stopnia faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenia dla osoby, która wniosła skargę, rozstrzyganych w niej zagadnień oraz zachowania się uczestników, a w szczególności uczestnika, który zarzucił przewlekłość postępowania.

Oceniając, w aspekcie przywołanych kryteriów tok czynności sądowych podjętych w okresie zarzucanej przez skarżącego przewlekłości, Sąd Apelacyjny ustalił, że Sąd Rejonowy w M. wyrokiem z 26 sierpnia 2015r. uwzględnił powództwo w części. 1 września 2015r. do Sądu Rejonowego wpłynęły wnioski pełnomocnika powoda i pozwanego o pisemne uzasadnienie wyroku, a 8 września 2015r. wpłynął kolejny, osobisty wniosek powoda o sporządzenie uzasadnienia wyroku oraz wnioski powoda o nadanie wyrokowi rygoru wykonalności w części uwzględniającej powództwo. Uzasadnienie wyroku zostało sporządzone 23 września 2015r. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnik powoda otrzymał 30 września 2015r. i 13 października 2015r. wniósł w imieniu powoda apelację, a 19 października 2015r. do Sądu Rejonowego wpłynęła osobista apelacja powoda. W tym też dniu 19 października 2015r. wpłynęła apelacja pozwanego. Zarządzeniem z 19 października 2015r. Przewodniczący zobowiązał pełnomocnika powoda do usunięcia braków formalnych osobistej apelacji powoda przez przedłożenie odpisów dołączonych do załączników – pod rygorem zwrotu tej apelacji. Pełnomocnik powoda zarządzenie to wykonał 30 października 2015r., wnosząc jednocześnie o uznanie osobistej apelacji powoda za pismo uzupełniające apelację wywiezioną przez pełnomocnika, nadto wniósł o zwolnienie go od obowiązku zastępowania powoda, który uzasadnił tym, że powód wielokrotnie wyrażał wątpliwość co do tego, czy pełnomocnik działa w jego interesie oraz tym, że powód wielokrotnie osobiście, bez konsultacji i niezależnie od pełnomocnika składa pisma procesowe w sprawie, co utrudnia pełnomocnikowi prowadzenie sprawy. Postanowieniem z 22 grudnia 2015r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek powoda o nadanie wydanemu w sprawie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności oraz cofnął ustanowienie dla powoda pełnomocnika z urzędu. Odpisy tych postanowień zostały doręczone powodowi 22 stycznia 2016r. Powód zaskarżył postanowienie cofające ustanowienie pełnomocnika z urzędu zażaleniem, które wpłynęło do Sądu Okręgowego 3 lutego 2016r. Akta sprawy wraz z tym zażaleniem zostały przedstawione Sądowi Okręgowemu 23 lutego 2016r. W czasie oczekiwania na jego rozpoznanie Sąd udzielał informacji Rzecznikowi Praw Obywatelskich o stanie sprawy. W piśmie z 17 marca 2016r. powód ponowił wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Postanowieniem z 7 czerwca 2016r. Sąd Okręgowy uchylił postanowienie z 22 grudnia 2015r. cofające ustanowienie dla powoda pełnomocnika z urzędu. Po zwrocie akt, Sąd Rejonowy - postanowieniem z 12 lipca 2016r. - oddalił wniosek pełnomocnika z urzędu ustanowionego dla powoda o zwolnienie z obowiązku zastępowania strony, zarządził doręczenie odpisu apelacji powoda pozwanemu, a apelacji pozwanego powodowi. Postanowieniem z 9 sierpnia 2016r. odrzucił ponowny wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Akta sprawy zostały przedłożone Sądowi Okręgowemu w celu rozpoznania apelacji obu stron 28 października 2016r. Przewodniczący Wydziału Odwoławczego poinformował powoda, że czas oczekiwania na termin rozprawy apelacyjnej wynosi średnio 8-9 miesięcy, zarządził dołączenie dowodów doręczenia odpisów apelacji, po czym 20 października 2017r. wyznaczył termin rozprawy apelacyjnej na 14 lutego 2018r. W dniu 26 października 2017r. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie wywołane wnioskiem powoda z 11 października 2017r. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Przedstawiony tok procedowania wskazuje na to, że w postępowaniu międzyinstancyjnym prowadzonym przez Sąd Rejonowy nie doszło do przewlekłości postępowania. Sąd ten podejmował bez rażącej zwłoki czynności celowe, zmierzające do rozstrzygnięcia sprawy i rozpoznawał zgłaszane przez powoda wnioski incydentalne dotyczące pełnomocnika z urzędu. Natomiast przymiot rażąco przewlekłego należy przypisać postępowaniu apelacyjnemu prowadzonemu przed Sądem Okręgowym w K., jako że termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony dopiero po roku od przedłożenia akt temu Sądowi i na termin 14 lutego 2018r., zatem sprawa zostanie rozpoznana po roku i czterech miesiącach od przedłożenia akt z apelacją. Wprawdzie tak odległy termin nie jest spowodowany zaniedbaniami, bądź zaniechaniami Sędziów Sądu Okręgowego, lecz brakami kadrowymi i ilością spraw oczekujących

na nadanie im biegu, niemniej okoliczności te nie zwalniają Państwa Polskiego od odpowiedzialności za przewlekłość postępowania, jako że odpowiada on za właściwe zorganizowanie i funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości.

Mając na względzie powyższe okoliczności - w oparciu o art. 12 ust. 2, ust. 3 i ust. 4 powoływanej wyżej ustawy z 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki - Sąd Apelacyjny stwierdził, że w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Okręgowy w K. pod sygn. akt III Ca 1063/16 nastąpiła przewlekłość oraz przyznał skarżącemu od Skarbu Państwa 2.500zł, uznając tę kwotę za rekompensatę adekwatną do okoliczności i okresu zaistniałej przewlekłości. Jej wysokość odpowiada dyrektywom miarkowania zadośćuczynienia za przewlekłość postępowania, określonym w art. 12 ust. 4 przywołanej ustawy o skardze jako nie niższego niż 500zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania (mimo że stwierdzona przewlekłość dotyczy tylko etapu postępowania apelacyjnego). Dalej idące żądanie zapłaty, Sąd Apelacyjny oddalił jako wygórowane.

SSA Joanna Naczyńska SSA Joanna Kurpierz SSA Ewa Solecka